

Zbiór Orzeczeń

Sprawy połączone C-628/10 P i C-14/11 P

Alliance One International Inc., dawniej Standard Commercial Corp.

i

Standard Commercial Tobacco Co. Inc.

przeciwko

Komisji Europejskiej

i

Komisja Europejska

przeciwko

Alliance One International Inc. i in.

Odwołanie — Konkurencja — Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki — Hiszpański rynek zakupu i pierwszego przetworzenia surowca tytoniowego — Ustalanie cen i podział rynku — Naruszenie art. 81 WE — Możliwość przypisania spółce dominującej noszącego znamiona naruszenia zachowania jej spółek zależnych — Domniemanie niewinności — Prawo do obrony — Obowiązek uzasadnienia — Równość traktowania

Streszczenie wyroku

1. *Konkurencja — Reguły wspólnotowe — Naruszenia — Zarzut naruszenia — Spółka dominująca i spółki zależne — Jednostka gospodarcza — Kryteria oceny — Domniemanie decydującego wpływu wywieranego na spółki zależne przez spółkę dominującą posiadającą 100% ich kapitału — Możliwość poparcia przez Komisję tego domniemania dowodami potwierdzającymi wywieranie decydującego wpływu — Obowiązek przestrzegania przez Komisję zasady równości traktowania*

(art. 81 ust. 1 WE)

2. *Odwołanie — Zarzuty — Niewystarczające uzasadnienie — Podanie przez Sąd uzasadnienia dorozumianego — Dopuszczalność — Przesłanki*

(art. 256 TFUE; statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 36, art. 53 akapit pierwszy)

3. *Akty instytucji — Uzasadnienie — Obowiązek — Zakres — Decyzja w przedmiocie zastosowania reguł konkurencji — Decyzja dotycząca wielu adresatów — Decyzja przypisująca naruszenie spółce dominującej — Możliwość przedstawienia przez Komisję w trakcie postępowania mających wykazać odpowiedzialność spółki dominującej dowodów, które nie zostały wspomniane w decyzji Komisji — Brak*

(art. 101 TFUE, 296 TFUE)

4. *Odwołanie — Zarzuty — Błąd w ustaleniach faktycznych — Niedopuszczalność — Kontrola przez Trybunał oceny okoliczności faktycznych przedstawionych Sądowi — Wykluczenie, z wyjątkiem przypadku ich przeinaczenia*

(art. 256 TFUE; statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 40 akapit czwarty, art. 58 akapit pierwszy)

5. *Konkurencja — Reguły wspólnotowe — Naruszenia — Zarzut naruszenia — Spółka dominująca i spółki zależne — Spółka zależna należąca wspólnie dwóch spółek, z których jedna jest również spółką dominującą drugiej spółki — Jednostka gospodarcza — Kryteria oceny*

(art. 81 ust. 1 WE)

6. *Odwołanie — Zarzuty — Zarzut podniesiony po raz pierwszy w odwołaniu — Niedopuszczalność*

(statut Trybunału Sprawiedliwości, art. 58)

1. W szczególnym przypadku, gdy spółka dominująca posiada 100% kapitału swej spółki zależnej, która naruszyła reguły konkurencji Unii, po pierwsze, ta spółka dominująca może wywierać decydujący wpływ na zachowanie swej spółki zależnej, a po drugie, istnieje wrzuszalne domniemanie, że owa spółka dominująca rzeczywiście wywiera taki wpływ. W tych okolicznościach wystarczy, że Komisja wykaze, iż cały kapitał spółki zależnej znajduje się w posiadaniu jej spółki dominującej, aby móc domniemywać, że ta ostatnia rzeczywiście wywiera decydujący wpływ na politykę handlową swej spółki zależnej. Komisja będzie mogła następnie uznać spółkę dominującą za solidarnie odpowiedzialną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółkę zależną, chyba że owa spółka dominująca, na której spoczywa ciężar obalenia tego domniemania, przedstawi wystarczające dowody pozwalające wykazać, iż jej spółka zależna zachowuje się na rynku w sposób autonomiczny.

Jednakże Komisja nie musi się opierać wyłącznie na tym domniemaniu. Nic bowiem nie stoi na przeszkodzie, aby instytucja ta wykazała, że spółka dominująca rzeczywiście wywierała wpływ na swą spółkę zależną, na podstawie innych dowodów lub też na podstawie połączenia takich dowodów z tym domniemaniem.

Z zasady równości traktowania wynika, że w razie wybrania przez Komisję szczególnej metody w celu ustalenia, czy należy przyjąć odpowiedzialność spółek dominujących, których spółki zależne uczestniczyły w tym samym kartelu, instytucja ta musi – poza wypadkami, w których zajdą okoliczności szczególne – oprzeć się w przypadku wszystkich tych przedsiębiorstw na tych samych kryteriach. W związku gdy Komisja postanawia uznać spółki dominujące za odpowiedzialne jedynie w przypadku, gdy dysponuje materiałem dowodowym potwierdzającym domniemanie rzeczywistego wywierania decydującego wpływu na spółki, które to domniemanie jest związane ze sprawowaniem przez te spółki (metoda zwana metodą „dwojakiej podstawy”), i że zrezygnowała ona zatem z trzymywania się stosowania jedynie domniemania wywierania decydującego wpływu, Komisja nie może uznać spółki dominującej za solidarnie odpowiedzialną za zapłatę grzywny nałożonej na jej spółkę zależną, jedynie na podstawie wspomnianego domniemania, bez jednoczesnej jej dyskryminacji względem innych spółek dominujących.

(por. pkt 46–50, 55–57)

2. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 64)

3. Jeżeli decyzja dotycząca zastosowania przepisów Unii w dziedzinie prawa konkurencji odnosi się do wielu adresatów i dotyczy możliwości przypisania naruszenia, musi ona zawierać wystarczające uzasadnienie względem każdego z adresatów, zwłaszcza względem tych spośród nich, którzy zgodnie z ową decyzją ponoszą odpowiedzialność za to naruszenie. Zatem w zakresie dotyczącym spółki dominującej uznanej za odpowiedzialną za stanowiące naruszenie zachowanie jej spółki zależnej decyzja taka powinna co do zasady przedstawiać powody uzasadniające przypisanie naruszenia tej spółce.

W tym względzie przysługujące Komisji prawo do obrony nie obejmuje możliwości obrony przez nią legalności spornej decyzji przed zarzutami dyskryminacji poprzez przedstawienie w trakcie postępowania przed sądem mających wykazać odpowiedzialność spółki dominującej dowodów, które nie zostały wspomniane w tej decyzji.

(por. pkt 75, 79)

4. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 84, 85)

5. W dziedzinie konkurencji sprawowanie przez dwie niezależne od siebie spółki dominujące wspólnej kontroli nad ich spółką zależną nie stoi co do zasady na przeszkodzie stwierdzeniu przez Komisję istnienia jednostki gospodarczej składającej się z jednej z tych spółek dominujących i ze spółki zależnej. Jest tak także w przypadku, gdy owa spółka dominująca ma w kapitale spółki zależnej udziały mniejsze niż ta druga spółka dominująca. W takim razie a fortiori można uznać, że na jednostkę gospodarczą mogą składać się spółka dominująca i jej spółka zależna, będąca z kolei spółką dominującą spółki, która popełniła naruszenie; w skład takiej jednostki wchodzi również ta ostatnia spółka.

Ponadto Komisja może skierować decyzję nakładającą grzywny do spółki dominującej spółki zależnej, która popełniła naruszenie art. 81 WE, bez konieczności wykazania, że owa spółka dominująca sama uczestniczyła w tym naruszeniu – pod warunkiem iż rzeczywiście wywiera ona decydujący wpływ na politykę handlową swej spółki zależnej. Wynika z tego, że sam fakt, iż spółka dominująca i jej spółka zależna sprawowały w rozpatrywanym okresie tylko wspólną kontrolę nad spółką zależną, która popełniła naruszenie, nie stoi na przeszkodzie stwierdzeniu, że spółki te składały się na jednostkę gospodarczą, jeśli tylko te dwie spółki dominujące wywierały decydujący wpływ na politykę handlową spółki zależnej, która popełniła naruszenie.

(por. pkt 101–103)

6. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 111)